

Ganste vist er det den nærmest liggende Fortolkning kun i Ordene „dagligt Bederlag“ at lægge „løbende for hver Dag“, men det er dog en almindelig gjældende Fortolkningsregel, at man først og fremmest maa lægge en saadan Mening ind i Ordene, at de faae en fornuftig Betydning, og der staar i hvert Fald min Forstand stille. Jeg kan ikke indse, hvilken fornuftig Mening der skulde ligge deri, at Grundloven paabød, at Bederlaget kun maatte bestemmes pr. Dag og ikke paa nogen Maade pr. Maaned eller pr. Aar, naar der ikke laa andet i dette Udtryk „dagligt Bederlag“ end det, der efter denne Fortolkning lægges ind deri. Om man giver en Mand 4 Kr. om Dagen i 365 Dage, eller om man tager Produktet for et Aar, altsaa 4 Kr. $\times$ 365, kan det gjøre en saadan væsentlig Forskjel, at der er Anledning til som Grundlovsbestemmelse at sige: I maa nok beregne det til 4 Kr. daglig i 365 Dage, men I maa ikke tælle det sammen og beregne det som en aarlig Sum? Der staar, som sagt, min Forstand stille. Det kan faae Betydning paa et enkelt Punkt, yttrede det ærede kongevalgte Medlem (Fischer), men alt det kunde man ogsaa have ordnet, selv om man fastsatte det som et aarligt Bederlag. Det Tilfælde, som det ærede kongevalgte Medlem fremhævede, var det, som omhandles i Valglovens § 88, nemlig at almindelige Valg foregaa i Tiden mellem den første October og den 31te December. I dette Tilfælde regnes Valgene fra 1ste October, men Bederlaget skal ifølge det foreliggende Lovforslag først beregnes fra den Dag, Valget er færdigt. Der vilde imidlertid ikke være det fjerneste til Hindre for, at den samme Regel blev etableret i en Lov, som ligesvem bestemte et aarligt Bederlag. Og ligeledes kunde en saadan Lov meget vel indeholde den Bestemmelse, at i Tilfælde af Opløsning faar Rigsdagsmanden kun Bederlag, indtil Opløsningen finder Sted. Naar altsaa den simple Forklaring ikke egentlig giver nogen, som jeg skjønner, god og fornuftig Mening, er det jo et naturligt Spørgsmaal: Kan man da ikke i det foreliggende Tilfælde lægge en anden Betydning ind i disse Ord? Og det tror jeg virkelig, at man kan være beføjet til, idet Udtrykket „daglig“ her i Grunden ikke betyder „beregnet for hver Dag“, men „beregnet for hver Virksomhedsdag“, for hver aktuel Funktionsdag, for hver Dag, der virkelig optages af den Vedkommendes Rigsdagsgjerning. Det er den Betydning, som jeg tror, at man maa lægge ind i Ordene, thi saa faar man en god og sund Mening, og for at lægge denne Betydning ind deri, taler unødværlig adskillige Kjendsgjerninger. Jeg kan ikke tale med om Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsforsamling som Deltager, jeg har maattet nøjes med at efterlæse Forhandlingerne; men jeg skjønner ikke rettere, end at det endryk, man faar, er, at Meningen med Ud-

trykket „dagligt Bederlag“ vistnok har været et for hver Virksomhedsdag bestemt Bederlag (Fischer: Altsaa intet om Søndagen!) . . .

Formanden: Det ærede Medlem maa vente med at fremsætte sine Bemærkninger, til han faar Ordet.

Wagen: . . . eller for, hvad der i Valgloven kaldes for „hver Dag, Rigsdagen er samlet“. Jeg vil for det første henvise til, at Spørgsmaalet om dette Bederlag eller Iste-Bederlag hele Tiden var behandlet som et Spørgsmaal om „Diæter“ eller „Iste-Diæter“. Der blev ganste vist ikke sagt noget Nærmere om, hvilke Diæter, eller hvorledes de skulde være bestafne, men det forekommer mig heller ikke var nødvendigt, thi spørges der om, hvad der forstaaes ved Diæter, er det jo netop et saadant dagligt Bederlag, beregnet for hver Dag, den Paagjældende anvender til en vis Gjerning eller en vis Bestilling, altsaa forsaavidt der er Tale om Rigsdagsvirksomheden, naturligvis den Tid, i hvilken den Paagjældende er indkaldt til at varetage sin Gjerning, altsaa for hver Samlingsdag. Det er derfor, at Udtrykket: dagligt Bederlag kun er en Gjengivelse af Udtrykket: Diæter, som der hele Tiden tales om, og Diæter ere ikke et Bederlag, beregnet for hver Dag, man virker eller ikke virker, men det er et Bederlag, beregnet for hver Dag, i hvilken man netop er kaldet til at udføre en vis Bestilling, og det bliver altsaa den Tid, fra hvilken Rigsdagen er sammentaldt og til den er sluttet, og forsaavidt altsaa ganste vist for de Søndage med, der falde i Samlingsperioden, forsaavidt den Paagjældende ogsaa for hele dette Tidsrumms Vedkommende er kaldet til at udføre den paagjældende Gjerning. Deril kommer, at jeg tror, at denne Forstaaelse af Udtrykket: „et for Samlingen beregnet Bederlag“, er i fuldkommen Harmoni med de Anskuelser, der have gjort sig gjældende paa den Rigsforsamling, der forhandlede Grundloven. Der er forskjellige Udtalelser, navnlig af Ordføreren for Grundlovsudvalget, der, saavidt jeg skjønner, tydelig har angivet det Synspunkt, hvorfra man er gaaet ud. Paa den ene Side skulde Rigsdagsmændene ikke bringe noget Offer ved at udføre deres Gjerning, derfor skulde de have deres Reiseudgifter dækkede, og derfor skulde de have det, der var nødvendigt til deres daglige Ophold, saalænge Rigsdagsgjerningen stod paa. De skulle ikke paa egen Beslutning ligge her i Kjøbenhavn — og her taltes der i den naive Forudsætning, at dette Ophold kun vilde vare 2—3 Maanedes, hvilket viser, at man forsaavidt ikke har haft Die for den Udvikling, der senere er kommen tilstede —, men dette fører til paa den ene Side, at de faae Bederlaget beregnet netop for den Tid, der er bestemt til den paagjældende Virksomheds Udførelse. Paa den anden Side skulde de heller ikke paa nogen Maade